

Botsinkje

Als ervaringsdeskundige heb ik een aanvulling op het artikel 'Botsinkje? Denk na voor u claimt' (Economie, 11 januari). Inderdaad kan de schade die een verzekerde lijdt doordat hij wat treden teruggaat in de bonus-malus-ladder groter zijn dan de autoschade. Maar voor het rekensommetje moet niet alleen een vergelijking worden gemaakt tussen die terugval en de getaxeerde schade. Een beetje shoppen bij schadebedrijven leidt tot veel gunstiger reparatieaanbiedingen. Hoe kan dat?

Verzekeringsmaatschappijen hebben met schadebedrijven afspraken gemaakt over hoe met een puntenstelsel de schade moet worden getaxeerd. Om veel te hoge rekeningen te voorkomen, natuurlijk. De verzekeringsbedrijven hebben nu duidelijkheid, ook al betalen ze wellicht wat meer dan nodig is. Maar via de premies komt dat nadeel uiteindelijk toch bij de verzekerden terecht.

Het schadebedrijf deed mij een aanbieding die ongeveer 30 procent lager was dan wat het verzekeringsbedrijf zou moeten betalen als ik de reparatie rechtstreeks liet uitvoeren, en niet via de verzekering.

Daan Samkalden, Amsterdam

Ark

Heeft de bouwer van de Ark van Noach er wel aan gedacht de houtworm ook een plaatsje te geven in de Ark (Uitgelicht, 11 januari)? De houtworm heeft toch ook recht op een plaatsje in Gods Plan?

Jenny Ytsma, Den Haag

Strijd tegen het water

Paul Gerbrands stelt dat de strijd tegen het water in Nederland niet meer te winnen is (Opinie & Debat, 10 januari). Hij baseert zich op voorspellingen dat het zeeniveau deze eeuw minimaal 50 cm zal stijgen, en misschien wel meer dan 1 meter, 'als de poolkappen smelten'.

Dit zijn echter geen 'vaststaande feiten', zoals Gerbrands stelt, maar voorspellingen op basis van modellen en aannamen. En die voorspellingen zijn in de wetenschappelijke wereld niet onomstreden. Tot nu toe zijn er geen aanwijzingen dat het

zeeniveau aan de Nederlandse kust sneller stijgt dan de ongeveer 20 cm per eeuw die we gedurende de afgelopen paar honderd jaar meten.

Het gebrek aan kennis bij Gerbrands over het onderwerp wordt duidelijk als hij spreekt over het 'smelten van de poolkappen'. De Noordpool heeft geen poolkap maar bestaat uit drijfsijs, dat bij smelten geen zeespiegelstijging veroorzaakt. De landschap op Antarctica vertoont in West-Antarctica wel afsmelt, maar recente studies tonen aan dat in de rest van Antarctica de massabalans van het landijs overwegend positief is: het ijs neemt daar toe.

Gerbrands heeft zich blijkbaar laten meeslepen door de alarmistische berichtgeving over klimaatverandering en zeespiegelstijging. De Deltacommissie onder leiding van landbouwkundige Veerman voorspelde voor deze eeuw een maximale zeespiegelstijging van 1.30 m. De commissie heeft daarvoor van deskundigen slechts hoon geoogst. Overigens was van de tien commissieleden slechts één persoon deskundig op het gebied van klimaat en waterhuishouding.

Er is geen enkele reden om te stellen dat Nederland zijn strijd tegen het water aan het verliezen is. Integendeel: Nederland heeft in zijn strijd tegen het water de afgelopen eeuwen voor veel hetere vuren gestaan dan momenteel. Aan het eind van de Middeleeuwen was de situatie voor de bewoners van West-Nederland uiterst penibel en veel gevaarlijker dan momenteel. Als historicus zou Gerbrands dus beter moeten weten. Ik zou zeggen: schoenmaker, blijf bij je leest.

Rob de Vos, Deurne
geograaf

Strijd tegen het water (2)

Paul Gerbrands laat zich in zijn artikel in *Opinie & Debat* van 10 januari kennen als een onmiskenbare watermanagement-amateur. De bestaande reeksen meetgegevens van de 'wereldtemperatuur' en de zeespiegelstanden, met bijbehorende stochastische berekeningen, wijzen eerder op een zeespiegelstijging bij

Filmstill uit het VPRO-programma *Nederland van boven*.

Ook ik ben verslaafd aan de tv-serie *Nederland van boven* (V, 10 januari). Heerlijk, een meeuw volgen die vanuit Den Helder naar het IJsselmeer, Amsterdam, de Noordzee en weer terug vliegt. 200 kilometer. Omdat haar jongen hongeren.

Maar het is geen Limburgse torenvalk en geen Twentse gierzwaluw. De laatste aflevering ging over de superstorm. Dijkkring 14 kan eens in de tienduizend jaar onderlopen. Griezelijk en fascinerend. 'Ons land' lijkt dan verloren, zegt de commen-

tator. 'Ons karakter' is door al die strijd echter gestaald en zal herrijzing vinden. Maar Dijkkring 14 is niet 'ons land'. Het is Randstad. Ik blijf genieten, maar wat mijn VPRO biedt, is 'Holland van boven'.

Pim Ligtoet, Amsterdam

de Nederlandse kust in de orde van 15 à 20 cm tot 2100 dan van 50 cm.

Het is waar dat wij als land merkwaardige veiligheidsrisico's nemen, bijvoorbeeld 100 km kwetsbare zeedijk langs de Westerschelde in plaats van een afdoende beweegbare stormvloedkering, maar ons land is een stuk meer 'overstromingsproof' geworden sinds de bijna tweeduizend overstromingsslachtoffers in 1953 en de tienduizenden slachtoffers daarvoor; zie onder meer het boek *Waterwolven* van Cordula Rooijendijk (uitgeverij Atlas, 2011).

Ir. J.H. Kop, Leersum
emeritus-hoogleraar TU Delft,
van 1985-1993 hoofd van de vakgroep
Gezondheidstechniek en Waterbeheersing

Strijd tegen het water (3)

Het artikel van Paul Gerbrands sprak me bijzonder aan. Eindelijk weer eens een zienswijze die ik voor 100 procent deel! Dat in de afgelopen jaren her en der in Nederland een dijk (bijna) doorbrak, is echt geen toeval. Misschien duurt het nog lang voor de lage delen van Nederland niet meer te redden zijn, maar vast staat, ook gezien de klimaatverandering, dat dit gaat gebeuren.

Ik ben in Zuid-Holland (7 meter beneden NAP) geboren en heb daar 62 jaar gewoond, maar vond altijd dat er iets niet 'klopte' met die laag gelegen gebieden. Na onze pensionering hadden mijn man en ik diverse redenen om het westen te ver-

laten. Droge voeten houden speelde een belangrijke rol. Sinds zes jaar wonen wij in de gemeente Lochem.

Ik kan eenieder aanraden de gevaren realistisch onder ogen te zien. De overheid moet niet eeuwig doorgaan met geld pompen in het verhoogen van de duinen en het verzwaren van de dijken. Dat is water naar de zee dragen. Beter kan men zich reeds nu buigen over de vraag hoe men de laaggelegen gebieden opgeeft en de bewoners daarvan, alsmede de infrastructuur, elders huisvest. Dat dit niet eenvoudig is, spreekt voor zich, maar het heeft meer kans van slagen dan te proberen laag-Nederland te handhaven.

Hanneke Reesink, Barchem